

Pledpierla – In 10 ans

Eau vegn our da porta per ir a lavurer. A spüzza dapertuot da merda, da vapur, catram chod, dapertuot ho que massas d'umauns e principelmaing autos e chesas. Minch'eivna es da fer quint cha flüms vaun surour ed aint per las chesas. A füss sto meglder da nüzzer ils ultims ans e giodair la bella vita da pü bod - hozindi vains üna vita da chaun. Che bel cha que d'eira auncha aunz desch ans! Dapertuot creschivan bös-chs, la natüra intacta, minchataunt üna u duos dispüttedas, ma uschigliö d'eira tuot fich confortabel ed agreabel. Hozindi es tuot sgrischaivel! A do be auncha glied chi'd es aint illa misiergia u personas cul chül indoro.

Aunz cu ir a lavurer, passi scu mincha bunura tal caffè *Tal Pover Diavel* per baiver meu espresso cun duos cremas. Exclus quist localet sun tuot las chesas our da betun, be quist caffè es auncha our da crap. Ma fer nu poust ünguotta, que es il problem. Cumprer terrain e fabricher ün chesa our da lain es scumando. Daspö cha l'America ho tshernieu ün nouv president, tuocha tuot il muond a l'America. Üngün nu po pü fer que ch'el vuless e quel chi nu fo que cha'l president cumanda, vain cundanno a mort.

Ad es eir üna chalur da crapper. Naiv nu do que daspö ans pü. E lavurer stögli da la damaun a la saira in üna miniera s-chüra e sula. Tuot es bletsch ed ümid, dapertuot guotta que e tü nu vezzast oter cu crappa e'l trenin cun vagunins per metter aint l'or cha chattast. Ma almain es que pü fras-chin aint illa miniera.

Eau pej meu espresso e chamin vers la miniera. Eau vegn aint da l'entreda e cumainz a cuorrer fin ch'EAU riv giosom. Uossa cumainzi a chaver e chaver cul zappun da fier illa sprauza ch'EAU chatta forsa ün marenghin u ün crappin d'or - ma eau nu chat ünguotta. Verd dal feil fatschi marena - ma be cuort, nossa posa düra nempe be tshinch minuts. Eau pigl in maun il zappun e cumainz darcho a chaver. Dandettamaing vezzi qualchosa mellan glüschaint e sbreg scu ün nar: „Or, or!“

Eau sun cuntaint scu ün raig perche cha uossa am spetta la provisiun. Eau chamin our da la miniera tal büro da l'inspectur chi examinescha meu crap. Me el disch cha que saja be or-giat. Eau sun dischillusischem e vegn vers chesa.

Sül viedi bütü intuorn sachs da la merda chi sun implieus cun övs marschs, cadavers da bes-chas nairas, salata cotschna, ardöffels squisits. Quista signuria dal trenta cumpra quista roba e do adüna be üna mezza müersa, alura bütü quists pizochels tuot las mangiativas. E nus - da quels scu eau – vains da lavurer di per di per üna peja ridicula e da garder che cha vains da manger la saira.

Che bel d'eira que avaunt desch ans! Lo d'heja auncha pudieu ir a scoula e fer qualche lezchinas simplas e minchataunt üna u duos clausuras.

Hoz faune ir a scoula a da quels tracagnottels da quatter ans e cun 13 ans vainst our d'scoula e poust fer la recruta chi düra desch ans. Zieva tieu servezzan tal militer poust alura tscherner che mister cha voust fer: lavurer illas minieras, mecaniker magari, cuschinunz u servitur ed oter. Ma adüna per pejas miserablas!

Ils richuns staun benone! Ma nus povrets pudains murir da la fam, intaunt cha'ls richs as laschan guster lur charn da vdè cun ardöffels fich custavels.

Ma oramai am varo eau da'm cuntanter cun mia vita misra...

Reto Bott
6evla classa